

סיון תשס"ט
גיליון 7

ב"ה

עיינותיו לצאורים

השגחה פרטית

הרמב"ם היומי

כל מה שרציתם לדעת (עמודים 13-16)

דבר המערכת

אחיוט עמוק ונכון יותר, זו התמצית של החסידות.

הזל שם טוב, מייסד החסידות, שיום פטירתו חזל השבועות, הגליש נקודה שיכולה אשנת את חייו מקצה לקצה - האמונה בהשלחה פרטית. הזש"ט אימז שה' קרוז אלונו ונכח כזל פרט מחיינו, ושאל רק נכור אל זה נהיה אנשים חדשים. און משיינטיך לזעירים המולש לפניכם עוסק קרוזו בנשאל זה ונלש בשאלות: מה זו השלחה פרטית? כמה זה משפיע עלי? כמה אהמין לזה? איפה רואים את זה?

העמודים האחרונים של האון מוקדשים לזימז היומי זספר 'משנה גורה' ארמז"ס. זימז אלו ממחזי מחזור חדש זלימז הרמז"ס. מחזור הזימז של פרק זימז ימחזי זכס הזאה רק זעוד שוש שנים, כך שזכשו זל הזמנות נקלאה אהכיר וזהזטרף לזימז הזל כך שווה הזל.

אל אס בהשלחה פרטית המלל הזון לזכס, וזימז גהימז איזה זימז חדש ממזים לזי שזועות, קיזלמז רזיון מזועה ולמ מזעס נזיר! חזל אפסמ!

חל שזועות שמח

ושנלכה לקלמז הגורה זשמחה וזפנימיו!

הגיליון יוצא לאור באדיבות ולזכות
ר' אפי ורותי יליזרוב ומשפחתם
לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם
הרב יוסף יצחק ואסתר פיקרסקי ומשפחתם
לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם

נשמח לזכס תקזכות זכעות ורזיונות

למזרכת "מעיינותך לזעירים"

ת.ז. 235 תקוע 90908

קקס: 1533-9604637

אי-מיי:

toratchabad@mehadrin.net

המערכת: מנחם איתן, משה שילת

עריכה: אהרונ ברנשטיין

עישוב: סטודיו ולדמן

יוצא לאור על ידי: תורת חב"ד לבני הישיבות

ב"ה

ט"ז סיון, תשי"ט

ברכה ושלוט!

במה שכותבת אודות מצב נפשה, ואשר קשה עליה להחליט באיזה ענין שיהיה, וספק אצלה אם עושה כהוגן וכיוצא בזה.

בודאי על פי החנוך שקבלה, שמזכירה אודותו במכתבה, אין צורך הדגשה מיוחדת על ענין השגחה פרטית, שיסוד הוא באמונתנו ובתורתנו תורת חיים, והשגחה פרטית תוכנה כפשוטה, אשר השם יתברך בורא עולם ומנהיגו, משגיח על כל אחד ואחת, ולא רק בענינים הכללים, אלא גם בענינים הפרטים שלו, שמזה מובן ענין הבטחון במנהיג העולם שהוא עצם הטוב, שבדאי שכל הענינים הם גם כן לטובה כפשוטה, ומובן גם בשכל לכל מאמין, שמזה התוצאה הכי ראשונה, העדר הדאגה, והעדר המבוכה, שהרי גם בשעה שדנים בשכל, איך להחליט ולעשות, גם אז השם יתברך משגיח ועוזר, לכל החפצים בטוב ובישר, וכשמתנהגים על פי הוראת התורה, הרי זוהי הדרך הטובה, והנהגה זו עצמה מסייעת את האדם להמשיך בכל עניניו, באופן הטוב לפניו.

וכמו בכל עניני אמונה, גם נקודה האמורה, אינה דורשת פלפול בשכל והבאת ראיות מסובכות פילוסופיות ועמוקות, כיון שכל אחד מבני ישראל, הן איש והן אשה, חש בנפשו, אשר מאמין הוא באמת...

תקותי אשר שורותי המעטות בכמות, תספיקנה לעורר מחשבתה ולכוונה לנקודה האמיתית והפנימית שלה בעצמה, והיא, אשר בפנימיות נפשה, בוטחת בהחלט, אשר השם יתברך משגיח עלי, ועליה רק להוציא מחשבה זו מפנימית הנפש לענינים בחיי היום יום, ואין לך דבר העומד בפני הרצון, וכנ"ל הדרך לזה הוא, לא על ידי דיון והעמקה בשכל, כי אם לסמוך על הרגש הפנימי שלה, שבוטחת בהשם יתברך, ולא לחפש ספיקות ולברוא קושיות, שאינן קושיות כלל, ובאמת גם אין מבלבלות אותה. והיסח הדעת מכל הענין, בודאי שיעזור לה להפטר בקל מהבלבולים האמורים...

ברכה לחזק הבטחון ולבשורות טובות בכל האמור מנחם שניאורסאהן

ההדגשות אינן במקור

Handwritten signature

לבטוח בה' - להאמין בהשגחה פרטית
מכתב מהרבי יצחק יצחק ז"ל

לפעמים הכול הולך

הפוך עפון

איל לוגסי

עברו מספר שנים. אחד מבחורי הקבוצה השתתף בהתוועדות חסידית, ובה שמע מפי אברך אחד את הסיפור הבא:

'מאז ומעולם לא הרגשתי קשר ליהדות. ידעתי שאני יהודי, ותו לא. בסופשבוע אחד נסעתי לבקר את סבתי. כשהגעתי, ראיתי שהיא נרגשת מאוד. היא סיפרה לי שהיא פגשה כרגע, ברחוב, חסידים שהזכירו לה את שורשיה היהודיים. במהלך סוף השבוע היא ביקשה ממני בתוקף, שכאשר אחזור למקום מגורי, אחפש חסידים ואתחבר אליהם. לא עלה על דעתי להסכים, אבל היא הפצירה בי כל כך, עד שהבטחתי לה שכך אעשה.

'ובכן' חייך האברך, 'הבטחתי וקיימתי, והנה אני פה...'

את הסיפור הזה שמעתי ישירות מאחד מקבוצת בחורי הישיבה. סיפור שקרה באמת.

על הפסוק "מה' מצעדי גבר כונונו" (תהילים לז, כג) אומר הבעש"ט, שלכל מקום שאדם הולך, ה' מכוון את צעדיו, על מנת שיבצע באותו מקום את התפקיד שייעד לו הקב"ה.

לא תמיד אנו מבינים זאת. לפעמים נראה לנו ששום דבר לא מסתדר והכול הולך הפוך ממה שתכננו...

בחורי הישיבה חשבו שהתפקיד שלהם הוא להגיע לעיר אחת אבל הקב"ה שלח אותם לעיר אחרת. הם הרגישו שהם מבזבזים את הזמן, והם לא מצאו שם יהודים. גם לאחר שפגשו את הזקנה, עדיין לא היה נראה שהם עשו משהו משמעותי. רק לאחר כמה שנים, הם גילו – וגם זה 'במקרה', כשהקדוש ברוך הוא גלגל את הבחור והאברך לאותה התוועדות – שבזכות אותה שבת, השתנו חייו של יהודי מקצה לקצה.

בדרך כלל אנחנו לא יודעים את המשמעות השלימה של מעשינו, או מהי כוונתו של הקדוש ברוך הוא כשהוא שולח אותנו לכל מיני מקומות. אולם הידיעה שאין מקרה בעולם, ושהסיבה האמתית לכל מה שקורה לנו היא רצונו של ה', מחזקת אותנו לעשות כמה שיותר טוב בכל מקום ובכל סיטואציה, ועוזרת לנו לא להיבהל מקשיים, כי בסופו של דבר גם הם מה'.

פעם אחת נסע הבעש"ט עם אחד מתלמידיו במקום מדבר ושוממה, ויאמר לו התלמיד: רבנו הקדוש, צמאתי מאוד, ולא השיבו. אחר כך, כשראה התלמיד צרתו, שבא לסכנת מוות, חזר ואמר: רבי, צמא אני מאוד ואני בסכנה. והשיבו הרבי: המאמין אתה שמרגע שכרא הקב"ה העולם, ראה הצרה הבאה לך והכין לך מים לשתות? ולא השיבו תיכף, עד שנתיישיבה דעתו עליו, ואמר: רבנו, אני מאמין באמת! והשיבו הבעש"ט ז"ל: המתן קמעה. נסעו משם דרך מועטה וראו נוכרי אחד נושא שני נאדות מים על כתפיו, וכשבא אצלם, נתנו לו איזה פרוטות ונתן לתלמיד לשתות. שאל הבעש"ט את הנוכרי: מה זה שאתה נושא כאן מים במדבר השמים? והשיב לו: השר שלי השתגע ושחתי לשאוב מים ממעיין אחד, ואני נושא המים הללו

מרחק שלוש פרסאות, ואינו יודע למה זה. אמר הבעש"ט לתלמידו: ראה השגחת השם יתברך! שכרא בשבילך שר שישתגע, וימציא לך מים, וכל זאת צפה הבורא יתברך בהשגחתו ברגע של בריאת העולם. (עולם הזה עולם הבא, שמחה רז)

הדרך התארכה, השבת הלכה והתקרבה, והעיר לא נראתה באופק...

היינו קבוצת בחורי ישיבה מניו יורק. נתבקשנו ע"י אחד משליחי חב"ד להגיע אליו לשבת, על מנת לעזור לו בהפצת היהדות בעירו. הוא הסביר לנו כי עלינו לנסוע על הכביש המהיר במשך כשש שעות, עד שנראה את הצומת המובילה לעיר. אך הסברים לחוד ומעשים לחוד, שש השעות כבר חלפו מזמן, והצומת איננה.

עצרנו בתחנת דלק והתקשרנו לשליח. לחדדתנו התברר לנו, שכאשר עלינו על הכביש המהיר, טעינו בנתיב, ולמעשה נסענו במשך שעות ארוכות לכיוון הלא נכון. השבת כבר עמדה להיכנס ולא נותר לנו זמן להתלבט, עצרנו בעיירה הקרובה, עיירה נידחת בשם קלמוצ'י. מבירור קצר שערכנו, הבנו שאין אף יהודי שגר במקום. קנינו במכולת קופסאות שימורים כשרות, ומצאנו מישהו שנתן לנו לישון במרתף ביתו.

בשבת בבוקר יצאנו לרחוב. לפתע עצרה לידנו מכונית, ומתוכה יצאה אישה זקנה, שהסתכלה עלינו כלא מאמינה. פתאום היא צעקה ביידיש "יהודים בקלמוצ'י?! יהודים בקלמוצ'י?!".

התברר שהיא ניצולת שואה. כשהגיעה לארה"ב, החליטה לגור בעיירה מרוחקת שאין בה יהודים, כדי להתנתק מעברה הכואב.

דיברנו איתה בלבביות וניסינו לחזק אותה בענייני אמונה ויהדות. אחרי כמה דקות נפרדנו לשלום, היא חזרה למכוניתה ואנו לחדרנו. במוצאי השבת עזבנו את העיירה.

יתבונן האדם: ומה אם תנועת עשב קטן באה בהשגחה פרטית, ונוגעת להשלמת כוונת הבריאה, על אחת כמה וכמה מעשי עם ישראל הנקראים 'עם קרובו'! (אדמו"ר הרי"צ)

אליהו

ראיון עם
הרב יצחק ערד
ראש ישיבת דעת - רחובות

החידוש של הבעש"ט הוא בהבלטה, בגילוי ובחידוד של הדברים ושל ההשלכות שלהם בחיי היום יום. הבעל שם טוב הדגיש בצורה מאוד ברורה וחדה, שההשגחה הפרטית היא על כל פרט ופרט, לא רק על הצדיקים, ולא רק על מין האדם – כמו דעות שונות של ראשונים – אלא גם על הדומם ועל הצומח ועל החי, ועל כל גרגיר אבק. הכל מושגח, הכל מכוון על ידי הקדוש ברוך הוא בהשגחתו הפרטית.

במילים פשוטות: הקב"ה מתייחס ונוגע לו וחשוב לו כל פרט ופרט.

אדמו"ר הזקן מביא בתניא, שהיות והקב"ה בורא את המציאות בכל רגע, הוא בורא כל פרט וממילא גם קובע מה יקרה לו בכל רגע. יותר מזה: כל עלה שעף ברוח, כל פרט שכזה, נוגע למטרה הכללית, ליחס הכללי של הקדוש אל הבריאה. כשהקדוש ברוך הוא ברא את הבריאה היתה לו מטרה מסוימת, והמטרה הזו מוגשמת על ידי כל הפרטי פרטים האלו.

למה מתכוונים כשאומרים 'השגחה פרטית'?

השגחה זה התייחסות. המובן של השגחה פרטית הוא שיש התעניינות ותשומת לב כלפי כל פרט בבריאה. כפי שמבואר בתניא, הבריאה איננה תהליך חד פעמי. הקב"ה מחייה את העולם בכל רגע, "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית". לפי זה, בכל רגע הבורא מתייחס לכל פרט בבריאה בעצם זה שהוא נותן לו קיום.

זה חידוש של תורת הבעל שם טוב?

הדברים היו כתובים עוד לפני הבעל שם טוב, לדוגמה: כתוב במסכת חולין (סג.) שכשרבי יוחנן היה רואה 'שלך' – עוף ששולה דגים מהים, היה אומר: "משפטיך תהום רבה". רש"י שם מסביר שהקב"ה שולח את השלך לעשות דין בדגים שצריכים למות. השם שולח ציפור מסוימת לדג מסוים – זהו ביטוי מובהק של השגחה פרטית.

איפה ה' ואיפה אנחנו

מנחם איתן

הוא סיים את יצירת המופת שלו: סוס יפיפה, בגודל ובצבעים אמיתיים ומדויקים לגמרי.

הצייר המוכשר החליט להציג את יצירתו באופן מקורי, והעמיד את הציור ליד עדר סוסים שרעו בשדה הפתוח. אך, למרבה אכזבתו, אף אחד מהעוברים והשבים לא התפעל, וליתר דיוק, אף אחד לא התייחס בכלל לציור! הבין הצייר, שהציור כל כך מדויק, עד שכבר אי אפשר לשים לב שזה רק ציור!

בורא העולם נעלם, הטבע מצליח להטביע ולהשכיח את אלוקים בתוכו

מה עשה? חתך את הציור באמצע לכל ארכו, והפריד מעט בין שני חלקי הציור. התחילו אנשים להשתומם על המראה המוזר: הייתכן? סוס חצוי לשניים?! עד שהבינו כי אין זה סוס אמיתי אלא רק ציור. ובאותו רגע התפעלו והעריכו את ציורו המופלא של הצייר...

למה קוראים לעולם 'עולם'? כי אלוקים, בורא העולם, נעלם ומסתתר בו. העולם נראה לנו טבעי ומובן מאליו. הטבע פועל חלק וללא תקלות – ברור לנו שמחר תזרח השמש, הרוח תנשב והאדמה שתחתינו תעמוד במקומה. ה' צייר את העולם בצורה כל כך מושלמת, עד שאף אחד לא זוכר להתפעל ממנו.

האמת היא, שהקב"ה לא מפסיק לרגע לפעול בעולם ולברוא אותו. כל חלקיק נוצר בכל רגע מהחיים שאלוהים נותן לו. כדור לא עף סתם כך לגובה, ברגע שהכוח שהפעלת עליו ייפסק, הוא ייפול חזרה למטה. כך גם אם לרגע תיפסק זרימת החיים שהקב"ה משפיע, יחזור העולם לכלום שממנו הוא התחיל. גם לשבלול הקטן נותן הקב"ה חיים. כל משב רוח, טיפת גשם ואפילו הזבוב שעף בחדר הם מעשי ידיו, און ליון, של הקב"ה. הוא בורא כל הזמן את הכול וזה אומר שהוא יודע, שולט, מכוון ומעורב בכל פרט בחיינו.

בדיוק האוטובוס

הגיע, בדיוק שאל המורה

במבחן את מה שידעת... המון 'בדיוקים' קטנים מלווים אותנו

קשה לנו לחוש עד כמה הקב"ה מעורב בחיים שלנו. קשה לנו לקלוט שאנחנו בלתי קיימים בלעדיו, כי גם אנחנו חלק מהתנועה הבלתי פוסקת של הטבע. הטבע מצליח להטביע ולהשכיח את אלוקים בתוכו.

כמו בסיפור, אנחנו מחכים לכך שהקב"ה ישבור את הטבע ויחולל ניסים כדי שנוכל לראות אותו. אבל באמת, אין צורך לחכות, עם טיפונת תשומת לב אפשר לראות את כל הניסים 'הקטנים' שה' מחולל בעבורנו יום יום. איך בדיוק האוטובוס הגיע, ואיך בדיוק שאל המורה במבחן את מה שידעת, ואיך עוד המון 'בדיוקים' קטנים מלווים אותנו. אם נתחיל לאסוף אותם ולשמור עליהם, נראה בקלות את יד ה'.

בספר התניא מוסבר שאחד המובנים למילה 'אמונה' הוא 'להתאמן! אנחנו צריכים להתאמן ולהרגיל את עצמנו לראות ולחוש את השגחת השם. לאמן את ההכרה שלנו להסתכל על העולם כמו על מסך שמסתיר את אלוקים, מסך שאפשר להרים, ולגלות מאחוריו את השחקן הראשי.

אם חתיכת עלה קשורה להשלמת כוונת הבריאה, וודאי שכל מה שקורה לך ולי בחיים מכוון מלמעלה וקשור לשלמות הבריאה.

זה לא 'קטן' על הקב"ה להתעסק עם דברים קטנים ושוליים?

ידוע הפירוש של החסידות על הפסוק "רם על כל גוים ה'" (תהילים קיג, ד) – שגוים יכולים לחשוב שה' הוא רם ונישא ולכן לא מצוי בעולם הזה ובדברים שפלים. אנחנו יודעים שלקדוש ברוך הוא זה לא פחיתות כבוד להתעסק עם עניינים קטנים. גם הדברים שנראים לנו גדולים הם קטנים לעומתו, ומצד שני – עיקר תכלית הבריאה הייתה העולם הזה, השפל והנמוך; כך שכל מה שמתרחש פה הוא מאוד מאוד חשוב.

אם הקב"ה משקיע אנרגיות בכל פרט בשביל לברוא אותו, אז כנראה שיש לו מטרה כלשהי. ה' לא עושה את זה סתם ככה. במוח האנושי הקטן שלנו אנחנו יכולים לתהות על חשיבותם של הדברים, אבל האמת היא שעצם קיומם של הדברים מראה שיש להם מטרה ותכלית.

איזו תחושה צריכה להיות לי? האם השם יוקב אחרי? הוא 'מחפש אותי'?

הביטוי שהוא 'מחפש אחרי' מציג את הקב"ה כאחד שעומד עם מקל ורק מחכה למעידות שלי. זה ממש לא ככה. הבורא אוהב אותנו וכל מה שרוצה מאיתנו זה רק לטובתנו.

וודאי שכל דבר שקורה אצלנו הוא בידיעתו ובהשגחתו – "עין רואה ואוזן שומעת", וממילא צריך לעשות את רצונו. ואם נכשלנו, לתקן בכח התשובה. אבל התחושה העיקרית שצריכה להיות לנו כשאנו מפנימים שהכל בהשגחתו של הבורא, היא שהקדוש ברוך מתעניין בי, וכל המאורעות שקורים אצלי הם ממנו ובהשגחתו, וממילא כל מה שקורה הוא לטובה. כיון שהבורא הוא תכלית הטוב, אז אם הכל מגיע ממנו – הכל טוב, גם אם לפעמים לא רואים את הטוב הטמון בזה.

כיון שהבורא הוא תכלית הטוב, אז אם הכל מגיע ממנו – הכל טוב

אם השם משיג על כל דבר, מה כבר משנה הבחירה שלי בחיים? ממילא הוא מכוון את הכל.

כל פרט בכל מצב בא ממנו, אבל הבחירה איך להתנהג באותם מצבים נתונה בידיים שלנו. לדוגמא: הלכתי ונתקלתי ונפלתי. לא נפלתי במקרה, נפלתי בהשגחה פרטית, אבל איך אגיב – אקלל את האבן או אזכור שכל מה שה' עושה זה לטובתי? זו כבר בחירה שלי. הקב"ה נותן לנו את המקום הזה של הבחירה החופשית.

הלכתי ברחוב ונתקלתי בעניי, אז לא סתם נתקלתי בו, בהשגחה פרטית ה' זימן לי שאראה אותו, ועכשיו לי יש ניסיון האם לעזור לו או להעלים עין. המצב שנתקלתי בו הוא השגחה פרטית, והתפקיד שלי הוא לבחור מה אני אעשה במצב זה.

הרמב"ם מלמד בהלכות תעניות (א, ג) שאם יש צרה לעם ישראל, זו 'דרך אכזריות' לומר שזה סתם מקרה. הצרה באה בגלל העוונות, כדי לעורר אותנו לחזור בתשובה. הצרה היא מה', ועלינו מוטלת האחריות להתייחס אליה נכון, לדעת שהיא באה בהשגחה פרטית לעורר אותנו לפעול בצורה הנכונה.

אם כבר הוב הזכיר צרות – התחושה של אנשים שנמצאים בצרה פרטית או כשיש איזה צרה ציבורית גדולה, היא שלא רואים את ההשגחה!

כתוב בתורה לגבי מצב של גלות: "ואנוכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" (דברים לא, יח) ומפרש הבעש"ט, שגם כשהקב"ה מסתתר, הוא זה שגורם למצב שלא יראו אותו. ועצם הידיעה שזה בא מהקב"ה, עוזרת לנו לגלות אותו בתוך ההסתר. יהודי צריך להבין שגם בתוך ההסתר הבורא נמצא, וכאשר עומדים בניסיון, ולמרות ההסתר מכירים שהכל בהשגחת הבורא ושגם לצרה יש סיבה, הרי זה עצמו גורם לראות יותר את השגחת הבורא בגילוי.

כשאדם שמח בייסורין, זה אחד הדברים העיקריים שגורמים שהייסורים יעברו ממנו. משל למלך שהסתתר מהבן שלו בשביל לבדוק את חכמתו. כשראה המלך שהבן לא התרגש מההסתר וידע שאביו נמצא אתו, לא נותר

בכל הקב"ה עושה שליחותו. אפילו על ידי נחש, אפילו על ידי יתוש אפילו על ידי צפרדע (בראשית רבה יח).

כבר טעם להסתתר והמלך יכול היה להתגלות אליו מחדש.

מקובל היום להתייחס לכל אירוע מפתיע בחיים כאל גילוי השגחה, מי יודע לסמן איזה דבר בלתי צפוי הוא איתות משמיים?

לא רק הלא צפוי הוא בהשגחה, גם האירועים הצפויים הפשוטים הם בהשגחה. הבעל שם טוב אומר שכל עלה שעף ברוח הוא מכוון מלמעלה, זה משהו לא צפוי? זה משהו טבעי ורגיל.

לא רק הלא צפוי הוא בהשגחה, גם האירועים הצפויים הפשוטים הם בהשגחה

השאלה היא האם הקב"ה מאות לי, רומז לי לאיזה כיוונים להתקדם ומאלה להרפות?

זה לא דבר שאתה לגמרי יודע, כי מניעות ועיכובים יכולים להיות ניסיון משמיים, ואז תפקידי להתגבר עליהם, או אולי ה' רומז לי

בזה להימנע מעשייה.

איך אני יודע?

הדרך העיקרית היא לבחון את הדברים על פי התורה. אם המניעות והעיכובים הם בקיום מצוות ובעבודת השם, הרי הם מניעות שיש להתגבר עליהם, כי קיום מצוות זה דבר שוודאי ה' רוצה ממני.

הבעש"ט אומר שמכל דבר שאדם רואה ושומע הוא צריך ללמוד לעבודת השם.

רבי יצחק בר אלעזר טייל יום אחד בשביל היורד בין שיני הסלעים שעל חוף ימה של קיסרין. לפתע, ראה קולית (עצם עגלגלה) קטנה מתגלגלת במורד השביל. הרים רבי יצחק את הקולית והצניע אותה בין הסלעים, כדי שלא יתקל בה אדם וייפול חלילה. אך לאחר שפסע כמה צעדים, יצאה הקולית והמשיכה להתגלגל. שב רבי יצחק והצניע שנית את הקולית. למרפא הפלא, יצאה שוב הקולית ממקומה והמשיכה להתגלגל. ראה זאת רבי יצחק ואמר: "קולית זאת מזומנת לעשות שליחות מיוחדת" ושוב לא נגע בה. לאחר רגעים ספורים, הופיע שליח רומאי, שרץ במהירות במורד השביל. השליח שחלף על פני רבי יצחק במהירות רבה, נתקל לפתע בקולית המתגלגלת, ולא הצליח לייצב את עמידתו. הוא נפל והתגלגל בין הסלעים היישר אל מותו. היהודים שעברו שם, בדקו בין חפציו ומצאו בהם מכתב ובו גזרות רעות חדשות על יהודי קיסרין...

(עפ"י בראשית רבה יח).

זה לא סתם קרה, זה בא ללמד אותי, לפתח אותי, שום דבר לא סתמי, אבל מה המשמעות – צריך להסתכל בתורה. אי אפשר סתם כך להמציא משמעויות.

אז אם לדוגמא, כל ה'סימנים' הראו לי להיכנס להדרכה בתנועת נוער או להתגייס, אבל הרב שלי או ההורים שלי או השכל של אמרו לי אחרת. מה אני עושה?

ה'סימנים' לא אומרים שזה מה שהקב"ה רוצה. אם הרב אומר לך 'תשמע, זה לא טוב לך', אז הסימנים כביכול הם בעצם הניסיון שלך, לעמוד מול אפשרות קוסמת, אך להכריע להימנע ממנה מפני שהתורה אומרת לא לעשות אותה. יכול להיות שהרב יאמר לך כן לעשות משהו מסוים, ואז אם ראית לזה סימנים תאמר שהקב"ה מסייע לך – 'בדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו', והנה הדברים מזדמנים בהשגחה פרטית....

צירופי מקרים לא מלמדים אותי איך להכריע, לכאן או לכאן.

את האמונה בהשגחה פרטית צריך לתרגם לחיי היום יום, להכניס את הקב"ה לחיים הפרטיים שלנו. לדעת שהוא משגיח, רואה ושומע כל מה שקורה. ככל שאדם יכניס את הקב"ה יותר לחיים שלו, הוא יחיה בצורה יותר נכונה ורגועה.

אחד מהדברים שהכי מפריעים לאדם לנהל את חייו בצורה רגועה ושלוה הוא החשש ותחושת חוסר השליטה אל

מול מאורעות עתידיים. ברגע שהאדם יפנים שהכל מנוהל ומושגח בשליטה מוחלטת של הבורא, גם הפרטים הכי קטנים שעוברים עליו, אז גם אם לא תמיד ידע לפרש ברגע זה את המשמעות לגביו, הרי עצם הידיעה הזו תסייע לו למלא את שליחותו בעולם מתוך שמחה וטוב לבב.

צירופי מקרים לא מלמדים אותי, איך להכריע, לכאן או לכאן

תגידי כפרת עוונות

אהרוני ברנשטיין

חד עם עוד כמה אנשים התייבשתי לי במחסום אורנית, קצה כביש חוצה שומרון, בצפייה לטרמפ. זה היה יום רביעי קיצי, ואני כבר השתוקקתי להגיע הביתה, אבל איכשהו אף אחד לא עצר. אחרי המון זמן, ראיתי לפתע סובארו לבנה ישנה שעברה באיטיות את המחסום. האוטו, בקושי זו, היה מלא בצניורות וכלי עבודה, והנהג היה נראה מבוסט לגמרי. הוא אמר שהוא ממשיך לת"א ואני ועוד מישהו עלינו. הוא נסע לאט. במבט לאחור, חבל שלא נסע לאט יותר...

"תראה" הוא אמר לי תוך כדי פטפוט "תמיד אני אומר לילדים שלי אל תקחו דברים קשה, אל תקחו ללב, אל תתעצבנו, בסוף הכל מסתדר, השם לא שוכח אף אחד..." הוא היה שיפוצניק מאשדוד, בן אדם פשוט מאוד וגם שמח מאוד. ספק בעיני אם הוא סיים תיכון, אבל בטוב לב היה לו לפחות תואר שלישי. מהרגע שעלינו הוא התחיל לתחקר לאן אנחנו צריכים להגיע ושינה, ממש שינה, את מסלול הנסיעה שלו בשבילנו. זה היה לא נעים, אמרתי לו שאין לי בעיה לרדת במורשה, זה מעולה בשבילי, אבל הוא בשלו: "לא משנה, במילא טוב לי כבר להיכנס לבני ברק למנחה..."

"אז ככה" הוא התחיל לספר "התחתנתי בגיל 24, אשתי הייתה בת 17, ממש ילדה! גרנו באשדוד, ואחרי כמה חודשים החלטנו לעלות לגור בירושלים. קבענו פגישה עם בעל דירה אחת, ואני משכתי את כל החסכוניות שלי, שהיו מפוזרים בכמה מקומות באשדוד. \$17,500 זה היה הסכום שהצלחתי לחסוך מהעבודות, סכום יפה לבחור בן 24. שמתי את הכסף בתיק של אשתי, עלינו על האוטובוס ונסענו. הפגישה נקבעה לארבע, ואנחנו הגענו כבר באחת. אז אמרתי לאשתי, לכי תסתובבי עם דודה שלך, תקני לעצמך משהו וניפגש בארבע. לקחתי אתי חמש מאות דולר, אני יודע, אולי הייתה לי איזושהי הרגשה, התכוונתי לקנות חליפה אם אמצא..."

"חיכיתי לה בארבע, אבל היא לא הגיעה. חצי שעה, שעה, והיא לא מגיעה. לא היו אז פלאפונים, ניסיתי דרך טלפון ציבורי לחפש אותה, אבל כלום... רק בחמש וחצי! בחמש וחצי היא הגיעה עם דודה שלה, אבל איך היא הגיעה... נעמדה מרחוק, בוכה, בוכה, לא מעיזה להתקרב אלי. הדודה נגשה אלי בחשש והתחילה לגמגם: 'תראה..אל תתעצבן, אל תכעס, אה,

אנחנו לא יודעות איך זה בדיוק קרה, אבל... אל תצעק, אבל... הכסף נעלם! ואשתי בצד מתייפחת, ילדה בת 17... הדודה אמרה שהיא תשיג קצת כסף אבל אמרתי לה מייד שאני לא מוכן לשמוע על זה."

העפתי מבט דרך החלון, אבל לא ראיתי כלום, הייתי לגמרי שם, לפני עשרים שנה בפינת הרחוב בירושלים.

"אמרתי להם" הוא המשיך "בואו, יש פה פיצרייה, ניקח משהו לשתות, נשב, נרגע. התיישבנו, לא ידעתי שיכולות להיות כל כך הרבה דמעות לבן אדם, אשתי לא הפסיקה לבכות! אז פניתי אליה בכעס וצעקתי: 'אם את מורידה עוד דמעה אחת על הכסף הזה, אנ'לא יודע מה אני עושה לך!!' תגידי כפרת עוונות! כפרה עלי, כפרה עליך, על הדודה, הלוואי שהכסף יגיע לאיזה בן תורה שבאמת צריך אותו..." היא קצת הייתה בשוק אבל הפסיקה לבכות. הדודה עוד פעם התחילה לגמגם משהו על כסף והודעתי לה חגיגית שאם היא רוצה שלא נתגרש בגלל מה שקרה, היא צריכה להבטיח לי שהיא לא תספר את זה לאף אדם בעולם! לא לסבא ולא לדוד. ידעתי שאם המשפחה תדע, כולם ירדו עליה, מה זה ירדו, יכסחו אותה. ואז אמרתי להן שאני הולך לקנות בקבוק יין משובח, ואנחנו הולכים לשתות לחיים. סך הכל היו לי \$500 בכיס אז יכולתי להרשות לעצמי..."

ואז אמרתי להן שאני הולך לקנות בקבוק יין משובח, ואנחנו הולכים לשתות לחיים. סך הכל היו לי \$500 בכיס אז יכולתי להרשות לעצמי...

"אתה יודע" פנה אלי הנהג בחיוך "הן, הנשים, לא שותות, אבל אני שותה. אמרתי להם: לכבוד מה לחיים? לכבוד זה שלא כעסתי! הכרחתי גם אותן לשתות קצת, ואחרי ששתינו, כולם כבר היו רגועים" הוא חיך כזה חיוך נפלא, "כולם כבר היו רגועים... וזהו זה, כבר לא היה לנו כסף לדירה בירושלים, וחזרנו לאשדוד."

הנהג הישיר את מבטו אל הכביש, ולי היו שתי שניות לחשוב. הייתי בהלם. מי זה הנהג הזה? הבן אדם לא למד אפילו יום ביישיבה, אני מוכן להתערב על זה. הבן אדם גם לא יודע לשקר, זה בטוח. אשתו המוכשרת איבדה לו את כל רכושו והוא מגיב כמו איזה תלמיד של הבעל שם טוב לפחות, כמו בסיפורים!

"אחרי שבועיים" הסיפור כנראה עוד לא נגמר "נסעתי ברחוב סוקולוב בבני ברק, וראיתי איזה סבא נגרר עם שתי שקיות עמוסות בפירות וירקות. אז עצרתי את האוטו, אתה יודע - לעשות חסד, וסחבתי בשבילו. אמרתי לו: 'סבא, למה אתה סוחר, איפה הילדים שלך?' הוא נאנח: 'ילד אחד בלוס אנג'לס, ילדה אחרת במקום אחר, אני לבד. מזמן כבר רציתי לעבור לבית אבות אבל אני לא מצליח למכור את הבית'. אמרתי לו: 'סבא, תראה לי את הבית שלך'. עלינו לבית, הסתובבתי בין החדרים והצעתי לו שאמכור בשבילו את הדירה וארוויח מהתיווך.

שאלתי: 'סבא, כמה אתה רוצה על הדירה?'

משפך ברכי מייחדים

חמשה

עד משה

לא קם כחמשה

למורת רוחו, התמנה הרמב"ם לרופא האישי של מלך מצרים. עבודה זו גזלה ממנו זמן וכוחות יקרים, אך הוא מילא אותה בנאמנות, ובעקבותיה כתב הרמב"ם גם כמה כתבים רפואיים חשובים.

את הספר "משנה תורה" סיים הרמב"ם בהיותו בגיל 44 לערך. את תפקידו ומהותו של ספר זה תיאר הרמב"ם בהקדמת הספר: "לפיכך קראתי שם חבור זה 'משנה תורה'. לפי שאדם קורא בתורה שבכתב תחילה, ואחר קורא בזה ויודע ממנו תורה שבעל פה כולה ואינו צריך לקרות ספר אחר ביניהם".

הרמב"ם נפטר במצרים בכ' טבת שנת ד'תתקס"ה (1204), הובא לקבורה בטבריה ושם מנוחתו כבוד. הרמב"ם הוא מגדולי הפוסקים בכל הדורות, ואחד האישים החשובים והנערצים ביותר בתולדות עמנו.

הרמב"ם - רבי משה בן מימון נולד לפני 871 שנה, בשנת ד'תתצ"ח (1138) בעיר קורדובה שבספרד. הוא נולד למשפחת רבנים ודיינים, ומראשית חייו עמל בתורה יומם ולילה. בעקבות רדיפות שמד של המוסלמים בספרד גלתה משפחתו לעיר פאס שבמרוקו. ושם, בהיותו בגיל 23 שנים בלבד התחיל לכתוב את פירושו למשנה. לאחר כמה שנים, שוב גלה עם משפחתו וזכה להגיע לארץ ישראל, עד שלבסוף קבע את מושבו בקהיר שבמצרים. שם הנהיג את הקהילה היהודית, וענה לשאלות בהלכה מכל רחבי העולם היהודי.

בגיל 30 החל לכתוב את חיבורו הגדול "משנה תורה", יחד עם כתבים חשובים נוספים. סמוך לשנתו ה-39 טבע אחיו של הרמב"ם. שני האחים היו שותפים בעסקים, ומותו של האח אילץ את הרמב"ם להקדיש זמן רב יותר לצורכי פרנסתו.

אמר לי: 'תמכור במאה (אלף \$), תקבל חמש'.

אמרתי לו: 'סבא, מה אכפת לך בכמה אמכור? תגיד כמה אתה רוצה, ככה תקבל'. הוא רצה מאה.

הבאתי את האחים שלי, ואני שיפוצניק אתה רואה, ניקינו, פתחנו, צבענו ותקנו. תליתי מודעות על עצים בשכונה. הגיע איזה עורך דין, אמרתי לו מאה ארבעים, הייתי צריך עוד לסדר כמה מסמכים בשביל הזקן..."

שאלתי: 'סבא, כמה אתה רוצה על הדירה?' אמר לי: 'תמכור במאה תקבל חמש'

"נו, מה אתה אומר, כמה בסוף הרווחתי?" פנה אלי הנהג ומייד ענה "שלושים וארבע אלף דולר! בדיוק פי שניים מהסכום שאבד! אז אתה רואה, לא לכעוס, לא להתעצבן, הקדוש ברוך הוא משגיח על כולנו, תמיד אני

אומר לילדים שלי..."

הגענו לצומת גהה. נפרדנו. ירדתי מהסובארו הלבנה ובהיתי בה כשהתרחקה עמוסת צינורות. אולי הייתי צריך לבקש ממנו ברכה.

תודה רבה לך ה' שהפגשת אותי עם היהודי הזה, תודה שהוא לא כעס וגם תודה ששלחת לו את הכסף. תודה שיש יהודים כאלה.

מעט זמן אחרי הטרמפ הזה, עליתי על טרמפ אחר. סיפרתי לנהג בהתלהבות את הסיפור, אבל הוא הגיב בקרירות, כמעט בפליאה על ההתלהבות שלי: "בטח, קורים דברים כאלה. הנה, אנחנו היינו בטיול בחו"ל, בשייט לאורך אגם ענק, עם תחנות ביניים. נעלם לנו הארנק, כנראה באחד החופים שעצרנו בהם, וכך מצאנו את עצמנו על הסיפון, תיירים ללא דרכונים, ללא כרטיסי טיסה וללא כסף, תקועים באמצע שומקום... אחרי כמה תחנות הגיעו אלינו אנשים והחזירו לנו את הכל, אפילו בכסף לא נגעו. בטח שקורים דברים כאלה..."

איזה קטע אתה הכי אוהב בתפילה ומדוע?

נשמח לשמוע את תשובותיכם

לקראת "מעיינותיך לצעירים" הבא שיעסוק בנושא תפילה.

תשובות ב-SMS בטלפון 052-4212677

או במייל בכתובת: toratchabad@mehadrin.net

(נא לציין שם פרטי ואת שם הישיבה)

המאמין בהשגחה פרטית יודע כי הנשמה שלו נשלחה לתקן בעולם דברים מסוימים, הקשורים אליה דווקא. הדברים ממתנינים לתיקונם מאות אלפי שנים - אף אחד אחר לא יוכל לתקן זאת במקומה (היום יום)

רצית פעם לדעת את כל אבל ממש את כל התורה? תשקיע קצת כמה דקות ביום תדע הרבה! לימוד הרמב"ם היומי

איך עושים את זה?

1. ישנם שני מסלולי לימוד עיקריים:
לימוד של פרק אחד ביום. במסלול זה מסיימים את כל הרמב"ם בשלוש שנים.
2. לימוד של שלושה פרקים ביום. במסלול זה מסיימים את כל המשנה תורה' תוך שנה!

מה זה?

תקנה של הרבי מליובאוויטש ללימוד בכל יום הלכות מתוך ספר "משנה תורה" שכתב הרמב"ם, במטרה להקיף וללמוד את כל הספר.

למי זה מיועד?

לכל מי שיועד לקרוא עברית ויש לו עשר דקות ביום. המשנה תורה' הוא ספר מאוד מסודר וברור. לא צריך להיות גאון או מבין בגמרא כדי ללמוד בו.

מה זה נותן לי?

ההלכות בנושאים מהגונים מאוד, הפרקים משתנים באורכם, לפעמים יותר קלים ולפעמים יותר קשים - אבל מסתדרים עם זה. המסלול של פרק אחד ביום יותר מתאים למתחילים ולמי שיש לו פחות זמן. במסלול הזה אפשר להתעכב ולהבין טוב יותר כל הלכה, וגם הקצב האיטי מקל לסגור פערים אם יום אחד לא הצלחנו ללמוד את הפרק...

למה זה טוב?

ללימוד תורה זה טוב, כי ככה אנחנו נדבקים ומתאחדים עם ה' יתברך, נותן התורה. ללימוד הלכות זה עוד יותר טוב, וללמוד את כל הלכות התורה זה הלימוד הטוב והמושלם ביותר. הספר היחיד שמרכז את כל הלכות התורה, הוא המשנה תורה' לרמב"ם. לימוד תורה משותף, ובמיוחד בתורה מאוחדת ושלימה, יוצר חיבור אדיר בין כל עם ישראל ובין עם ישראל לה'!

אז מה תכל'ס?

זה הזמן להצטרף להצלחה!!

בימים אלו מתחיל מחזור חדש של שני מסלולי הלימוד.

לוקחים את לוח הלימוד היומי

מי שרוצה קונה רמב"ם קטן וחמוד ברבע מחיר (75% הנחה!!)

שם אותו יחד עם הסידור והתפילין, ומתחיל להשקיע קצת ולהרוויח המון.

סט ספרי הרמב"ם במחיר המבצע (55 ₪ במקום 200 ₪)

המבצע בחסות "נשמתא דאורייתא" רחוב נג'ארה 38 ירושלים. ניתן להשיג את הספרים במקום בשעות הערב או בטלפון 0546761353 (איל) 0524212677 (מנחם)